

قانون راجع به اراضی دولت و شهرداری ها و اوقاف و بانک ها .

(مصوب ۱۳۳۵/۶/۸)

ماده واحده : ۱- هرگاه دولت یا شهرداری تشخیص دهد که در تهران و اطراف آن از میدان سپه تا شعاع ۱۰۰ کیلومتری از هر سمت از طرف افراد یا اشخاص حقوقی نسبت به اراضی متعلق به دولت که در دفتر رقبات ثبت است و اراضی شهرداری و نیز اراضی اوقاف و اراضی متعلق به بانک کشاورزی یا بانک ساختمانی و مسیل ها و تپه ها و اراضی موات و اراضی بائر بلامالک تجاوز شده و بدون داشتن حق آن اراضی و یا مسیلها و یا تپه های موات و یا اراضی بائر بلامالک را ثبت کرده اند و بر اثر انقضای مدت اعتراض و یا به علت صدور سند مالکیت به نام متجاوز و یا ایادی متلقای آنها طرح دعوی در مراجع صلاحیت دار ممکن نیست به تقاضای دولت یا شهرداری یا اداره اوقاف و یا بانک های کشاورزی و ساختمانی و یا دادستان شهرستان موضوع در هیأتی مرکب از رئیس دیوان عالی کشور و دادستان کل و یکی از رؤسای شعب دیوان کشور به انتخاب رئیس دیوان عالی کشور و رئیس کل دادگاه های استان مرکز و مدیرکل بازرسی کشور در ظرف یک سال از تاریخ تصویب این قانون (در کمیسیون دادگستری مشترک مجلسین) طرح خواهد شد.

هیأت مزبور با مراجعه به سوابق و پرونده ها و تحقیقاتی که برای رسیدگی لازم بدانند در صورتی که تجاوز به حق دولت و یا شهرداری یا اداره اوقاف یا بانک های مذکور در فوق و اراضی و مسیل ها و تپه های موات نامبرده را احراز کند به ترتیب زیر عمل خواهد کرد :

الف - هرگاه متقاضی ثبت اراضی یا متجاوز اصلی اراضی و مسیل ها و تپه های مذکور را به دیگری منتقل نکرده باشد رأی به پرداخت اعلی القیم بهای اراضی مذکور از تاریخ تجاوز تا تصویب این قانون خواهد داد.

ب - هرگاه متقاضی ثبت و یا متجاوز اصلی در اراضی و تپه های مذکور و مسیل ها تا تاریخ تصویب این قانون احداث ساختمان نموده باشد در آن صورت هیأت با در نظر گرفتن قوانین احیاء اراضی موات رأی به پرداخت قیمت فعلی زمین در تاریخ تصویب این قانون خواهد داد.

ج - هرگاه متقاضی ثبت یا متجاوز اصلی اراضی و مسیل ها و تپه های مذکور را به دیگری منتقل کرده باشد هیأت رأی به پرداخت قیمت اراضی و مسیل ها و تپه های مذکور طبق قیمت واگذاری خواهد داد مگر اینکه تشخیص دهد که قیمت واگذاری کمتر از قیمت واقعی بوده که در آن صورت رأی به پرداخت قیمت واقعی به تشخیص یکی از رؤسای بانک های کشاورزی یا رهنی یا ساختمانی در غیر مورد مربوط به ادعای خودشان خواهد داد. رأی این هیأت نسبت به موارد فوق قطعی و لازم الاجرا است. حقوق دولت یا شهرداری یا بانک ها یا اداره اوقاف و حقوق عامه از انقذ دارایی متجاوز طبق مقررات اسناد لازم الاجراء استیفا خواهد شد و اگر اراضی مورد تجاوز تمام یا قسمتی از آن در تصرف متجاوز باقی مانده باشد و پیشنهاد تسلیم عین زمینی را که در مقابل قیمتی که هیأت تعیین کرده بنماید قبول می شود.

د - اقدام به عملیات اجرایی به تقاضای دولت و یا شهرداری و بانک های کشاورزی و ساختمانی و دادستانی شهرستان تهران توسط اجرای دادگستری و زیر نظر رئیس هیأت رسیدگی انجام خواهد شد.

ه - وجوه اراضی حاصل از اجرای بند اول ماده واحده به استثنای وجوه اراضی متعلق به شهرداری و بانک کشاورزی و موقوفات به عنوان سرمایه در اختیار بانک ساختمانی قرار خواهد گرفت.

و - وزیر دادگستری مکلف است هر سه ماه یکبار گزارش کامل اقدامات هیأت رسیدگی مذکور را به کمیسیون مشترک قوانین دادگستری تسلیم نماید.

ز - نقل و انتقالاتی که از تاریخ تقدیم این لایحه به مجلس سنا تا خاتمه رسیدگی هیأت مذکور توسط متجاوزین و ایادی متلقای آنها به هر عنوان به عمل آمده باشد معتبر نخواهد بود.

ح - اشخاصی که طبق مقررات بند اول ماده واحده محکوم به پرداخت مبلغی می شوند در صورتی که تاده روز از تاریخ صدور رای حاضر به پرداخت محکوم به نشوند توقیف می شوند مدت توقیف این اشخاص مجموعاً از پنج سال تجاوز نخواهد کرد و عرض حال اعسار از آنها پذیرفته نمی شود.

۲- برای خاتمه دادن به اختلافات موجود بین افرادی که تا تاریخ تصویب این قانون تقاضای ثبت ملکی را کرده اند و نسبت به تقاضای ثبت آنان اعتراضی در مدت قانونی نشده باشد و یا اگر اعتراضی شده منجر به صدور حکم قطعی گردیده و یا

دارندگان سند اراضی شهر تهران از یک طرف و اشخاصی که بدون اجازه مالکین ساختمان‌هایی در اراضی مزبور نموده و متصرف می‌باشند از طرف دیگر مقرر می‌گردد هیأتی مرکب از معاون اول دادستان کل و رئیس دادگاه‌های شهرستان مرکز و مدیر کل ثبت به اختلافات مزبور با توجه به اوضاع و احوال و استطاعات هر یک از طرفین به طور کدخدامنشی رسیدگی نموده یا رای به پرداخت بهای عادلانه اراضی متصرفی حین تصرف و اجرت‌المثل سنواتی اراضی تا تاریخ صدور رأی هیأت توسط متصرفین به مالکین می‌دهد و یا به تقاضای مالکین ضمن صدور رأی به پرداخت بهای اعیانی در تاریخ تصویب این قانون از طرف مالک به متصرف رأی به خلع ید از متصرف نیز خواهد داد. این حکم قطعی و غیر قابل اعتراض است.

الف - متصرفین اعیانی‌های فوق باید شخصاً ساکن اراضی مزبور بوده و در صورتی که بخواهند از مقررات این قانون استفاده نمایند منتهی ظرف دو ماه از تاریخ اجرای این قانون درخواست خود را باید در قبال اخذ رسید به دفتر دادگاه شهرستان تهران تسلیم دارند و الاً به تقاضای مالک طبق قسمت اخیر بند ۲ اقدام خواهد شد.

ب - اراضی موضوع بند ۲ این قانون وقتی به ملکیت قطعی متصرفین فعلی در خواهد آمد که کلیه بدهی خود را از بابت قیمت عرصه پرداخته باشند.

ج - اشخاصی که پس از تاریخ تسلیم لایحه اراضی موات از طرف دولت به مجلس سنا به تصرف و یا غصب اراضی دیگران در شهر تهران و حومه پرداخته باشند از مقررات بند ۲ این قانون استفاده نمی‌کنند و اگر این اشخاص پس از ده روز از تاریخ ابلاغ اظهارنامه مالک باز هم به تصرف غاصبانه خود ادامه دهند مشمول بند ۴ ماده واحده خواهند بود.

۳- در شهرستان‌هایی که وزارت دادگستری اجرای مقررات این قانون را لازم می‌داند می‌تواند طبق مقررات خاصی که از تصویب کمیسیون مشترک قوانین دادگستری مجلسین خواهد گذشت اقدام نماید.

۴- اشخاصی که بعد از تاریخ تصویب این قانون نسبت به اراضی دولت یا بانک‌های دولتی یا اوقاف یا شهرداری و یا اراضی موات بدون رعایت قوانین احیاء اراضی موات یا مردم (یا شکایت مدعی خصوصی) تجاوز کرده تصرفاتی در آن بنمایند رأساً

از طرف دادستان مورد تعقیب واقع و علاوه بر خلع ید از آنها به مجازات از دو ماه تا شش ماه حبس محکوم خواهند بود.

۵- در رسیدگی هیأت های مذکور در این قانون رعایت تشریفات آئین دادرسی ضروری نیست و تصمیمات آنها با اکثریت آراء معتبر خواهد بود.

تبصره: مهلت مقرر در شق (الف) از بند ۲ ماده واحده فوق تا آخر فروردین ماه ۳۶ تمدید و حدود صلاحیت هیأت سه نفری از میدان سپه تا شعاع ۱۰ کیلومتری تعیین می شود و نسبت به اختلافاتی که تا قبل از وضع این قانون در دادگاه های تهران مطرح بوده اعم از اینکه حکم صادر نشده باشد یا صادر شده ولی تا این تاریخ به هر جهتی از جهات، اجراء آن متعذر بوده در هیأت سه نفری رسیدگی خواهد گردید.

۶- وزارت دادگستری مأمور اجرای این قانون است .

